

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

**σύμφωνα με το άρθρο 29 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από
Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
ΙΣΧΥΟΣ 6MW, ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ CHRISTAKIS VASILIOU CHRISTODOULOU
INVESTMENTS LTD, ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΩΓΥΡΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ**

Αρ. Αίτησης Πολεοδομικής Άδειας: ΛΕΜ/01373/2018

1. Εισαγωγή – Σκοπός της ανάπτυξης

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου αρ. 127(Ι)/2018, ο Διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος αίτηση συνοδευόμενη με ΜΕΕΠ για την κατασκευή Φωτοβολταϊκού Πάρκου δυναμικότητας 6MW στο χωριό Ανώγυρας, της επαρχίας Λεμεσού.

Ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον. Επιπλέον, ο κύριος του έργου προχώρησε σε δημόσια παρουσία του προτεινόμενου έργου μέσω έκθεσης πληροφοριών.

Επιπλέον, με βάση το άρθρο 26(7) του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων από Ορισμένα Έργα Νόμο 127(Ι)/2018, ο κύριος του έργου έχει προβεί σε δημόσια διαβούλευση πριν οριστικοποιήσει το περιεχόμενο της Μελέτης, με στόχο να δοθεί η δυνατότητα στην ενδιαφερόμενη αρχή τοπικής διοίκησης και το κοινό να υποβάλουν σχόλια και προτάσεις για τις επιπτώσεις του έργου στο περιβάλλον. Κατά τη δημόσια διαβούλευση δεν υποβλήθηκαν σχόλια/ενστάσεις.

Η ΜΕΕΠ και τα συμπληρωματικά εξετάστηκαν στην Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον κατά τις συνεδρίες της στις 16.05.2019 και στις 23.07.2019 αντίστοιχα, στα γραφεία του Τμήματος Περιβάλλοντος στη Λευκωσία. Στην Επιτροπή στάλθηκαν επίσης και συμπληρωματικά στοιχεία που προσκομίστηκαν στις 22 Αυγούστου, 2019 από τον αιτητή του προτεινόμενου έργου.

2. Χωροθέτηση της ανάπτυξης και περιγραφή υφιστάμενου περιβάλλοντος

Σκοπός του έργου είναι η μετατροπή της ηλιακής ενέργειας σε ηλεκτρική μέσω των κυττάρων των φωτοβολταϊκών πλαισίων. Το Φ/Β Πάρκο θα συνδεθεί με το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΑΗΚ.

Το συγκεκριμένο έργο αφορά την εγκατάσταση 20000 πλαισίων ισχύος 300Wp έκαστος με συνολική ισχύ 6MW, στα τεμάχια με αρ. 312, 417 και 418 του Φ/Σχ. 52/23. Η περιοχή που

βρίσκονται τα πιο πάνω τεμάχια ονομάζεται «Μοσφιλόβουνος» και εντοπίζεται νότια του εγγεγραμμένου δρόμου που συνδέει την περιοχή μελέτης με την κοινότητα Ανώγυρας.

Σε απόσταση 3.5km ανατολικά της υπό μελέτης ανάπτυξης εντοπίζεται το καθεστώς προστασίας της περιοχής «Ποταμός Παραμαλιού»

Το προτεινόμενο Φ/Β Πάρκο θα συνδεθεί με το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΑΗΚ. Τα Φ/Β Πλαίσια θα τοποθετηθούν πάνω σε μεταλλικές βάσεις οι οποίες στη συνέχεια θα στερεωθούν στο έδαφος.

Η περιοχή μελέτης αφορά ιδιωτικά τεμάχια που εντάσσονται σε πολεοδομική ζώνη Ζ1 και εντός των τεμαχίων υπάρχει χαμηλή βλάστηση με 98 χαρουπιές, 3 ελιές και 10 αμυγδαλιές. Στην ευρύτερη περιοχή και εντός της περιοχής του έργου παρατηρούνται διάσπαρτα είδη άγριας χλωρίδας, θερμο-μεσογειακών και προστεππικών θαμνών καθώς και φρύγανα.

Στην περιοχή καταγράφηκαν 11 μόνιμα είδη (Μόνιμος Κάτοικος - (ΜΚ)) και 11 μεταναστευτικά είδη (Μεταναστευτικό (Μ), Μεταναστευτικό/Φωλιάζει – (ΜΦ)) πανίδας όπως φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα 1:

Πίνακας 1: Καταγραφή πανίδας Ανώγυρας, Λεμεσός (25,27&29/6/2019)

A/A	Επιστημονική Ονομασία	Κυπριακή Ονομασία	Προστατεύεται EU Bird Direct 2009/147/EU	Εντός περιοχής έργου	Πέριξ περιοχής έργου	Καθεστώς Πτηνών Αυδήμου, Λεμεσός
1	<i>Alectoris chukar</i>	Περδίκι			√	ΜΚ
2	<i>Francolinus francolinus</i>	Φρανγκολίνα			√	ΜΚ
3	<i>Columba palumbus</i>	Φάσσα		√	√	ΜΚ
4	<i>Streptopelia decaocto</i>	Φιλικουτούνι			√	ΜΚ
6	<i>Clamator glandarius</i>	Καλοχρονιά	√		√	ΜΦ
7	<i>Athene noctua</i>	Κουκκουφκιάος	√	√	√	ΜΚ
8	<i>Coracias garrulus</i>	Κράγκα	√	√	√	ΜΦ
	<i>Upupa epops</i>	Πουπουξίος	√		√	ΜΦ
9	<i>Galerida cristata</i>	Σκορταλλός		√	√	ΜΚ
10	<i>Hirundo rustica</i>	Χελιδόνι	√		√	ΜΦ
11	<i>Oenanthe cyprica*</i>	Σκαλιφούρτα	√	√	√	ΜΦ
12	<i>Cisticola juncidis</i>	Δουλαππάρης	√		√	ΜΚ
13	<i>Sylvia melanocephala</i>	Τρυποβάτης	√	√	√	ΜΚ
14	<i>Sylvia melanothorax*</i>	Τρυπομάζης	√	√	√	ΜΚ
15	<i>Parus major</i>	Τσαγκαρούδι	√	√	√	ΜΚ
16	<i>Pica pica</i>	Κατσικορώνα		√	√	ΜΚ
17	<i>Corvus monedula</i>	Κολοίος			√	ΜΚ
18	<i>Corvus cornix</i>	Κοράζινος			√	ΜΚ
19	<i>Passer domesticus</i>	Στρούθος			√	ΜΚ
20	<i>Carduelis chloris</i>	Λουλουδάς	√	√	√	ΜΚ
21	<i>Carduelis carduelis</i>	Σγαρτίλι	√	√	√	ΜΚ
22	<i>Carduelis cannabina</i>	Τσακροσγάριλο	√		√	ΜΚ

3. Περιγραφή του έργου

Τα προτεινόμενα τεμάχια δεν χρησιμοποιούνται για γεωργικούς σκοπούς και η πρόσβαση στα τεμάχια γίνεται δια μέσου δημόσιου ασφαλοστρωμένου δρόμου και ακολούθως από χωμάτινη οδό μήκους 75 μέτρων περίπου.

Το 2013 έχουν εκδοθεί από την Περιβαλλοντική Αρχή, Περιβαλλοντικές Γνωματεύσεις στα πλαίσια της έκδοσης Πολεοδομικών Αδειών με αρ. ΛΕΜ/01457/2012 και ΛΕΜ/01454/2012 για την κατασκευή και λειτουργία Φ/Β Πάρκων 1.5MW έκαστος, στα τεμάχια με αρ. 312, 170 και αρ. 311 Φ/Σχ. 52/23 που στην συνέχεια μετονομάστηκαν σε αρ. 312, 417 και 418 του Φ/Σχ. 52/23.

Στο αμέσως διπλανό τεμάχιο με αρ. 420 Φ/Σχ. 52/23, έχει εκδοθεί Περιβαλλοντική Γνωμάτευση το 2018 για την κατασκευή και λειτουργία Φ/Β Πάρκου 1.5MW. Επιπλέον, το προτεινόμενο έργο γειτνιάζει με το Μουσείο Ελιάς «Σπίτι της ελιάς - Ολέαστρο».

Ο αιτητής στα συμπληρωματικά στοιχεία που προσκόμισε στις 22 Αυγούστου, 2019 ανέφερε τις διαδικασίες εγγραφής που δρόμου προσκομίζοντας επιστολή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (αρ. φακ. 05.33.001 ημερ. 08/1/2019) καθώς και βεβαίωση ότι οι χαρουπιές που βρίσκονται περιμετρικά των προτεινόμενων τεμαχίων θα παραμείνουν και οι υπόλοιπες που βρίσκονται εντός των προτεινόμενων τεμαχίων θα μεταφυτευτούν, είτε περιμετρικά των προτεινόμενων τεμαχίων είτε στα τεμάχια με αρ. 305 και 506 Φ./Σχ. 52/23 τα οποία αποτελούν ιδιοκτησία του αιτητή.

Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα τοποθετηθούν σε βάσεις με τη μέθοδο της πασσαλόμπτυξης, οι οποίες θα στερεωθούν στο έδαφος σε σειρές.

Για τη σύνδεση του ΦΒ πάρκου με το δίκτυο της ΑΗΚ έχει υποβληθεί σχετική αίτηση στην ΑΗΚ από τον κύριο του έργου και έχει σταλεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος η ενδεικτική πορεία της γραμμής μέσης τάσης που θα συνδεθεί το προτεινόμενο έργο.

4. Επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη μελέτη (ΜΕΕΠ)

4.1 Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια κατασκευής της ανάπτυξης αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

4.1.1 Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος, τη δημιουργία επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού του εργοταξίου.

4.1.2 Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρα αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που χρησιμοποιηθούν σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού πάρκου αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα.

4.1.3 Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στο χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση του εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο.

4.1.4 Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβο, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα

προκληθεί κατά τη διάρκεια μεταφοράς των πλαισίων και των βάσεων, τη μεταφορά του μπετόν και των άλλων δομικών υλικών στο χώρο ανάπτυξης του φωτοβολταϊκού πάρκου αλλά και των μηχανημάτων εκρίζωσης των δέντρων.

4.1.5 Επιπτώσεις στη χλωρίδα και πανίδα

Οι κατασκευαστικές εργασίες απαιτούν την απομάκρυνση του συνόλου της βλάστησης στο μέρος του τεμαχίου όπου θα τοποθετηθούν τα φωτοβολταϊκά πλαίσια. Η απώλεια χλωρίδας και πανίδας και η αλλαγή των χαρακτηριστικών των βιότοπων θα προκύψουν από τις δραστηριότητες τοποθέτησης των υλικών κατασκευής του έργου και από τις εργασίες κατασκευής του έργου. Διενεργήθηκαν στην περιοχή μελέτης, καταγραφές της πανίδας και χλωρίδας από ειδικό Βιολόγο – Ορνιθολόγο. Ο θόρυβος και η σκόνη από το εργοτάξιο είναι πιθανόν να προκαλέσουν όχληση της πανίδας της περιοχής κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών διαδικασιών.

4.2 Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ανάπτυξης αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

4.2.1 Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Κατά τη λειτουργία του προτεινόμενου έργου δεν θα παράγονται αέριοι ρύποι. Αντίθετα, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι σύμφωνη με το σύγχρονο μοντέλο της αειφόρου ανάπτυξης του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής που επιβάλλει το μηδενισμό όπου είναι δυνατόν των εκπομπών ρύπων στο περιβάλλον και τη μεγιστοποίηση της διατήρησης των φυσικών ενεργειακών πόρων.

4.2.2 Επιπτώσεις στο τοπίο και στην αισθητική ένταξη

Αφορά τον βαθμό οπτικής επίπτωσης ο οποίος προκύπτει από την αισθητική ρύπανση ή οπτική παρεμπόδιση που προξενεί το έργο σε κάποιο παρατηρητή. Ως εκ τούτου προτείνεται περιμετρική δεντροφύτευση του τεμαχίου.

4.2.3 Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Η αντανάκλαση της ορατής ακτινοβολίας από την επιφάνεια των φωτοβολταϊκών πλαισίων δεν είναι σε επίπεδα που θα μπορούσε να προκαλέσει οπτική όχληση. Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θα υπάρξουν σε περίπτωση πυρκαγιάς.

5. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον:

5.1 Διαβροχή χωμάτινης οδού για την διέλευση των οχημάτων κατά την κατασκευή του έργου.

5.2 Τακτική συντήρηση και έλεγχο μηχανημάτων και οχημάτων και χρήση βελτιωμένης ποιότητας καυσίμων.

5.3 Τακτική συντήρηση των οχημάτων για μείωση της έκλυσης καπνού κατά την κατασκευή του έργου.

5.4 Τακτική συντήρηση των οχημάτων για μείωση του θορύβου κατά την κατασκευή του έργου.

5.5 Ορθή διαχείριση αποβλήτων και υλικών κατασκευής κατά την κατασκευή του έργου.

5.6 Δεντροφύτευση περιμετρικά των τεμαχίων για κατακράτηση της σκόνης.

5.7 Συχνές επιτόπιες επισκέψεις και περιοδικό έλεγχο των καλωδίων σύνδεσης των φωτοβολταϊκών πλαισίων για αποφυγή πυρκαγιάς.

5.8 Αποψίλωση χλωρίδας όπου είναι αναγκαίο και μεταφύτευση χαρουπιών περιμετρικά των προτεινόμενων τεμαχίων.

5. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Λαμβάνοντας υπόψη την επιτόπια εξέταση του χώρου και τα συμπεράσματα τα οποία προκύπτουν από την Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ), τις θέσεις του Τμήματος Γεωργίας, του Έπαρχου Λεμεσού, της ΑΗΚ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ) τις τοποθετήσεις των μελών της Επιτροπής, τα συμπληρωματικά στοιχεία που προσκόμισε ο κύριος του έργου στις 22 Αυγούστου, 2019 καθώς και την υπεύθυνη δήλωση του κύριου του έργου ημερομηνίας 10/9/2019 δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου με την προϋπόθεση της προσθήκης και εφαρμογής των ακόλουθων όρων σύμφωνα με το ----- **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι** που επισυνάπτεται.

Σημειώνεται ότι, η Γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος όσο και η ισχύς της πολεοδομικής ή άλλης άδειας, νοουμένου ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων αυτή εκδόθηκε.

Ειρήνη Κωνσταντίνου
για Διευθυντή
Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
12/09/2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 6MW, ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ CHRISTAKIS VASILIOU CHRISTODOULOU INVESTMENTS LTD, ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΩΓΥΡΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

A. Όροι κατά την κατασκευή του έργου:

1. Όλες οι εργασίες κατασκευής που περιλαμβάνουν την εγκατάσταση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και διασύνδεσης του Φ/Β συστήματος με αυτό, να παρακολουθούνται με βάση συγκεκριμένο πρόγραμμα που θα ετοιμάσει και θα τηρεί ο κύριος του έργου. **Ο όρος είναι ουσιώδης.**
2. Οι χαρουπιές που βρίσκονται περιμετρικά των προτεινόμενων τεμαχίων να παραμείνουν και οι υπόλοιπες που βρίσκονται εντός των προτεινόμενων τεμαχίων να μεταφυτευτούν, περιμετρικά των τεμαχίων σύμφωνα με την υπεύθυνη δήλωση του αιτητή ημερομηνίας 10 Σεπτεμβρίου, 2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ). **Ο όρος είναι ουσιώδης.**
3. Η πιο πάνω μεταφύτευση των χαρουπιών να γίνει σύμφωνα με τις υποδείξεις και το χρονοδιάγραμμα του Τμήματος Δασών. **Ο όρος είναι ουσιώδης.**
4. Να σταλεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος χάρτης που να δείχνει τη μεταφύτευση των χαρουπιών (αρχικές και τελικές θέσεις) πριν την έκδοση άδειας οικοδομής. **Ο όρος είναι ουσιώδης.**
5. Να γίνει κατάλληλη προσωρινή περίφραξη του χώρου εργασιών της κατασκευής.
6. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον, ώστε η πανίδα της περιοχής, να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. **Ο όρος είναι ουσιώδης.**
7. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο χωρίς να κατασκευαστεί νέο, ούτε να γίνει εγγραφή νέου οδικού δικτύου για τις ανάγκες του έργου. Για την κατασκευή νέας γραμμής σύνδεσης με το δίκτυο της ΑΗΚ που τυχόν απαιτηθεί, να μην κατασκευαστεί νέο οδικό δίκτυο. **Ο όρος είναι ουσιώδης.**
8. Η επιλογή των υλικών στήριξης των πλαισίων θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να αποφεύγονται τα διαβρωτικά υλικά.
9. Θα πρέπει να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
 - Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
 - Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
 - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
 - Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπτετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
 - Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
 - Τα μηχανήματα του εργοταξίου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες ξενοδοχειακές αναπτύξεις και χώρους αναψυχής.
 - Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
10. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανakλάσεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.

11. Τα αδρανή υλικά να μεταφέρονται με ειδικά σκεπασμένα φορτηγά οχήματα (χρήση κατάλληλων καλυμμάτων) από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα, σε κατάλληλο χώρο απόρριψης.
12. Η προσωρινή αποθήκευση των στερεών αποβλήτων που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων του τεμαχίου και σε σημεία τα οποία δεν θα δημιουργήσουν οποιαδήποτε όχληση.
13. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα τα οποία θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής του έργου να συλλεχθούν και να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
14. Η περιφράξη του έργου, να περιλαμβάνει και φύτευση πρασίνου, το ύψος του οποίου να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων.
15. Στην τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντος χώρου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη.
16. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης όπως:
 - Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
 - Αποφυγή διεξαγωγής χωματοουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων και για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται επίσης κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων.
 - Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - Η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
17. Να μην γίνεται χρήση οποιοδήποτε εντομοκτόνων ή παρασιτοκτόνων στην περιοχή όπου θα εγκατασταθεί το έργο ή στην ευρύτερη περιοχή.
18. Η διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών να είναι όσο το δυνατό πιο σύντομη για αποφυγή παρατεταμένης όχλησης της πανίδα της περιοχής ενώ θα πρέπει να αποφεύγονται οι κατασκευαστικές εργασίες του μήνες Μάρτιο - Ιούνιο. **Ο όρος είναι ουσιώδης.**
19. Η έναρξη των χωματοουργικών και κατασκευαστικών εργασιών και αφαίρεσης βλάστησης να γίνει εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου (Μάρτιο-Αύγουστο) των πτηνών. **Ο όρος είναι ουσιώδης.**
20. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

B. Όροι κατά τη λειτουργία του έργου:

1. Απαγορεύεται η είσοδος στην εγκατάσταση σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο ώστε να ασφαρίζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.
2. Να μην γίνεται ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.

3. Να μην χρησιμοποιούνται χημικές ουσίες για την καταπολέμηση των αγριόχορτων.
4. Να αποφεύγεται η χρήση χημικών καθαριστικών για τα πλαίσια.
5. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
6. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2009, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια απόρριψης αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
7. Οποιαδήποτε άλλα στερεά ή/ και επικίνδυνα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
8. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κυρίου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
9. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του έργου. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.
10. Η συντήρηση των πλαισίων να γίνεται πριν ή μετά από τις περιόδους φωλεοποίησης (Οκτώβριο-Φεβρουάριο) για την ελάχιστη ενόχληση των πτηνών.

Γ. Όροι κατά την αποξήλωση του έργου:

1. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύψουν κατά την αποξήλωση της εγκατάστασης, να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης βάσει του Περί Αποβλήτων Νόμου (ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Νομοθεσία/ Τομέας Διαχείρισης Αποβλήτων/ Νόμος Αρ. 185 (I)/ 2011 και 2016).
2. Τα αδρανή υλικά να μεταφέρονται με ειδικά σκεπασμένα φορτηγά οχήματα (χρήση κατάλληλων καλυμμάτων) από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα, σε κατάλληλο χώρο απόρριψης/ συλλογής.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

12/9/2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΘΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΩΝ

Τμήμα Γεωργίας: Με επιστολή του ημερ. 15/5/2019 αναφέρει ότι, τα υπό μελέτη τεμάχια εμπίπτουν σε Πολεοδομική Ζώνη Ζ1, είναι επικλινή και χαμηλής γονιμότητας και δε φέρει ένσταση στη δημιουργία της προτεινόμενης ανάπτυξης.

Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού: Απέστειλε επιστολή στην οποία σημειώνει ότι δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του προτεινόμενου έργου νοουμένου ότι οι απόψεις των υπόλοιπων εμπλεκόμενων Τμημάτων/Υπηρεσιών είναι θετικές.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου: Απέστειλε γραπτώς σχέδιο της ενδεικτικής επέκτασης της υφιστάμενης γραμμής μέσης τάσης για τη σύνδεση του Φ/Β Πάρκου.

Χριστάκης Β. Χριστοδούλου: Υπεύθυνη δήλωση ημερομηνίας 10/09/2019 που αφορά την μεταφύτευση των χαρουπιών που υπάρχουν στα τεμάχια.

Τμήμα Περιβάλλοντος
Σεπτέμβριος, 2019

Αρ. Φακ. : 02.10.011.005.001.016
Ημερομ. : 12/09/2019

vmichael/my documents/ΜΕΕΠ/ΦΒ ΠΑΡΚΟ ΑΝΩΓΥΡΑΣ/ΛΕΜΕΣΟΣ